

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENY ŚRÓDROCZNE I ROCZNE KLASYFIKACYJNE
dla uczniów czwartych w roku szkolnym 2022/2023 z przedmiotu PRZYRODA**

L.p.	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą	celującą
I. Sposoby poznawania przyrody. Uczeń:					
1.	<ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwy przyrządów stosowanych w poznawaniu przyrody - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas obserwacji i doświadczeń przyrodniczych - wymienia różne źródła wiedzy o przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposoby poznawania przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady wykorzystania zmysłów do prowadzenia obserwacji przyrodniczych 	<ul style="list-style-type: none"> - określa przeznaczenie przyrządów stosowanych w poznawaniu przyrody (lupa, kompas, taśma miernicza) 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje różnice między eksperymentem, doświadczeniem a obserwacją
II. Orientacja w terenie. Uczeń:					
2.	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg linii widnokręgu, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przebieg linii widnokręgu - odczytuje informacje z planu i mapy, posługując się legendą - wskazuje na planie i mapie miejsce obserwacji i obiekty w najbliższym otoczeniu szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - wyznacza kierunki główne za pomocą kompasu oraz kierunek północny za pomocą gnomonu i wskazuje je w terenie - podaje różnice między planem a mapą 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje plan różnych przedmiotów - wskazuje w terenie oraz na schemacie (lub horyzontarium) miejsca wschodu, zachodu i górowania Słońca w ciągu dnia i w różnych porach roku 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje i opisuje szkic okolicy szkoły - korzysta z planu i mapy wielkoskalowej podczas planowania wycieczki - wyjaśnia zależność między wysokością Słońca a długością i kierunkiem cienia - opisuje zmiany w położeniu Słońca nad widnokręgiem w ciągu doby i w ciągu roku
III. Pogoda, składniki pogody, obserwacje pogody. Uczeń:					

3.	- wymienia składniki pogody	- podaje nazwy przyrządów służących do ich pomiaru (temperatura powietrza, zachmurzenie, opady i osady atmosferyczne, ciśnienie atmosferyczne, kierunek wiatru) - podaje przykłady zastosowania termometru w różnych sytuacjach życia codziennego	- podaje przykłady opadów i osadów atmosferycznych oraz wskazuje ich stan skupienia - opisuje zasady bezpiecznego zachowania się podczas występowania niebezpiecznych zjawisk pogodowych (burzy, huraganu, zamieci śnieżnej) - opisuje i porównuje cechy pogody w różnych porach roku.	- odczytuje wartości pomiaru składników pogody, stosując właściwe jednostki - nazywa zjawiska pogodowe: burza, tęcza, deszcze nawalne, huragan, zawieja śnieżna i opisuje ich następstwa	- prowadzi obserwacje składników pogody, zapisuje i analizuje ich wyniki oraz dostrzega zależności
IV. Ja i moje ciało. Uczeń:					
4.	- opisuje podstawowe zasady dbałości o ciało i otoczenie	- wymienia układy budujące organizm człowieka: układ kostny, oddechowy, pokarmowy, krwionośny, rozrodczy, nerwowy i podaje ich podstawowe funkcje	- wymienia podstawowe zasady ochrony zmysłów wzroku i słuchu - opisuje zmiany zachodzące w organizmach podczas dojrzewania płciowego	- wskazuje na planszy, modelu i własnym ciele układy budujące organizm człowieka oraz narządy zmysłów	- bada współdziałanie zmysłu smaku i węchu;
V. Ja i moje otoczenie. Uczeń:					

5.	<ul style="list-style-type: none"> - proponuje rodzaje wypoczynku i określa zasady bezpieczeństwa z nimi związane - opisuje zasady zdrowego stylu życia (w tym zdrowego odżywiania się) 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co to są uzależnienia, podaje ich przykłady i opisuje konsekwencje; uzasadnia, dlaczego nie należy przyjmować używek i środków energetyzujących oraz zbyt długo korzystać z telefonów komórkowych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje drogi wnikania czynników chorobotwórczych do organizmu człowieka, opisuje sposoby zapobiegania chorobom - prezentuje podstawowe zasady opatrywania uszkodzeń skóry - podaje zasady zachowania się i udzielania pierwszej pomocy w wypadku ugryzienia, użądlenia, oraz spożycia lub kontaktu z roślinami trującymi 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady przedmiotów wykonanych z substancji sprężystych, kruchych i plastycznych i uzasadnia ich zastosowanie w przedmiotach codziennego użytku - interpretuje oznaczenia substancji szkodliwych dla zdrowia: drażniących, trujących, żrących i wybuchowych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rośliny trujące oraz zwierzęta jadowite i inne stanowiące zagrożenie dla życia i zdrowia; - odszukuje na opakowaniach oznaczenia substancji szkodliwych dla zdrowia: drażniących, trujących, żrących i wybuchowych i wyjaśnia ich znaczenie
V. Środowisko przyrodnicze najbliższej okolicy. Uczeń:					
6.	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje składniki przyrody ożywionej i nieożywionej w najbliższej okolicy szkoły - rozpoznaje pospolite grzyby jadalne i trujące, opisuje znaczenie grzybów w przyrodzie i życiu człowieka - rozpoznaje i nazywa organizmy żyjące w wodzie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje główne formy ukształtowania powierzchni w najbliższej okolicy szkoły i miejsca zamieszkania - opisuje znaczenie grzybów w przyrodzie i życiu człowieka - obserwuje i podaje nazwy typowych organizmów łąki i pola uprawnego, podaje ich znaczenie dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia wody stojące i płynące, podaje ich nazwy oraz wskazuje naturalne i sztuczne zbiorniki wodne - rozpoznaje i nazywa pospolite organizmy występujące w najbliższej okolicy szkoły - podaje nazwy warstw lasu, porównuje warunki abiotyczne w nich panujące; rozpoznaje podstawowe gatunki roślin i zwierząt żyjących w lesie oraz przyporządkowuje je do odpowiednich warstw lasu; wymienia zasady właściwego zachowania się w lesie 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i opisuje czynniki warunkujące życie na lądzie oraz przystosowania organizmów do życia - odróżnia organizmy samożywne i cudzożywne, podaje podstawowe różnice w sposobie ich odżywiania się, wskazuje przystosowania w budowie organizmów do zdobywania pokarmu - określa warunki życia w wodzie (nasłonecznienie, zawartość tlenu, opór wody) i wskazuje przystosowania organizmów (np. ryby) do środowiska życia 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy model pagórka i doliny rzecznej oraz wskazuje ich elementy - rozpoznaje skały występujące w okolicy swojego miejsca zamieszkania
VI. Środowisko przyrodnicze najbliższej okolicy. Uczeń:					

7.	- wskazuje w terenie składniki środowiska antropogenicznego w najbliższej okolicy	- rozpoznaje w terenie i nazywa składniki środowiska antropogenicznego i określa ich funkcje - charakteryzuje współczesny krajobraz najbliższej okolicy	- określa zależności między składnikami środowiskami przyrodniczego i antropogenicznego - ocenia zmiany zagospodarowania terenu wpływające na wygląd krajobrazu najbliższej okolicy - wyjaśnia pochodzenie nazwy własnej miejscowości	- opisuje dawny krajobraz najbliższej okolicy, np. na podstawie opowiadań rodzinnych, starych fotografii - wskazuje miejsca występowania obszarów chronionych, pomników przyrody, obiektów zabytkowych w najbliższej okolicy, uzasadnia potrzebę ich ochrony	- ocenia krajobraz pod względem jego piękna oraz dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego „małej ojczyzny”
----	---	--	---	---	--

Uczeń, by uzyskać daną ocenę, musi również spełniać wymagania na oceny niższe.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów: (wiedza i umiejętności)

Przedmiotem sprawdzania z przyrody są:

- umiejętności ukształtowane przez ucznia (przedmiotowe i ponadprzedmiotowe),
- postawy i wartości kształtowane w procesie dydaktycznym.

W procesie nauczania – uczenia się uczeń podejmuje różne działania i przejawia aktywność w wielu obszarach, które powinny podlegać sprawdzaniu i ocenianiu według wcześniej podanych kryteriów.

Wśród obszarów aktywności ucznia, podlegających sprawdzaniu i ocenianiu, należy wymienić:

- rodzaj wykonywanej pracy – **sprawdziany, kartkówki, prace pisemne, wypowiedzi ustne, prace praktyczne,**
- organizację pracy ucznia – **praca w zespole, praca indywidualna w klasie i w domu,**
- rodzaj wykonywanych zadań: **zadania praktyczne, zadania projektowe, zadania ćwiczeniowe lub zadania problemowe**

oraz

wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych do pozyskiwania, gromadzenia, analizy i prezentacji informacji o środowisku przyrodniczym i działalności człowieka.

Różnorodność elementów podlegających ocenie pozwala sprawdzić różne aspekty skuteczności kształcenia oraz umożliwia uczniom wykazanie się w różnych formach pracy.

Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 11 w Krakowie

Stosowane są elementy oceny kształtującej pozwalające na uzyskanie zwrotnej informacji na temat zakładanych i osiągniętych postępów, zarówno dla ucznia jak i nauczyciela.

Ocena jest zindywidualizowana i dostosowana do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Warunki otrzymania oceny wyższej od przewidywanej są zapisane w statucie szkoły.